

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์รายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์เนื้อหารายการและรูปแบบรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ออกอากาศในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2537

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เป็นรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา ที่แผนกรายการสถานีวิทยุจุฬาฯ ผลิตรายการเอง จำนวน 28 รายการ และรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา ที่ศูนย์ผลิตรายการและอุปกรณ์การศึกษา ฝ่ายการศึกษาต่อเนื่อง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลิตรายการจำนวน 11 รายการ ซึ่งรายการดังกล่าวรวม 39 รายการ ออกอากาศทางสถานีวิทยุจุฬาฯ เอฟ เอ็ม 101.5 เมกะ เฮิรตซ์ ระหว่างวันที่ 1-31 ตุลาคม พ.ศ. 2537 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายการ	วันเวลาออกอากาศ
1. ชั่วโมงนักบริหาร	จันทร์ - ศุกร์ 08.05 - 08.55 น.
2. สารระนำรู้	จันทร์ - เสาร์ 09.05 - 09.55 น.
3. ตอบปัญหาชีวิตประจำวัน	จันทร์ - ศุกร์ 10.05 - 10.55 น.
4. เปิดโลกสิ่งแวดล้อม	จันทร์ 15.05 - 15.30 น.
5. เพื่อลูกรัก	อังคาร 15.05 - 15.30 น.
6. โลกกลมๆ	พุธ 15.05 - 15.30 น.
7. ภาษาอังกฤษ	พฤหัสบดี 15.05 - 15.30 น.
8. นี่คือสยาม	ศุกร์ 15.05 - 15.30 น.
9. มีวีสคสปอร์ต	จันทร์ - ศุกร์ 15.30 - 15.55 น.
10. ดนตรีแจ๊ซ	จันทร์ - อาทิตย์ 16.05 - 16.55 น.
11. คุณค่าชีวิต	อังคาร 17.05 - 17.30 น.
12. จุฬาริทยานิพนธ์	พุธ 17.05 - 17.30 น.
13. สามย่านรายวัน	จันทร์ - อาทิตย์ 18.00 - 18.15 น.
14. วิทยา 3 นาที	จันทร์ - อาทิตย์ 20.55 - 21.00 น.
15. เพลินเพลินกับสุรพล	จันทร์ 21.05 - 21.30 น.
16. รอบตัวเรา	อังคาร 21.05 - 21.30 น.
17. ปกป้องประชาธิปไตย	พุธ 21.05 - 21.30 น.
18. วิเคราะห์ข่าวเอเชีย	พฤหัสบดี 21.05 - 21.30 น.
19. จุฬาสัมพันธ์	ศุกร์ 21.05 - 21.30 น.
20. ดนตรีคลาสสิก	จันทร์ - อาทิตย์ 21.30 - 23.55 น.

21. ไทยศึกษา	อาทิตย์	06.30 - 07.00 น.
22. จิตรวิทยาพาที	เสาร์	08.05 - 08.30 น.
23. คุยกับคุณหมอ	เสาร์	08.30 - 08.55 น.
24. อุดมศึกษาปริทัศน์	อาทิตย์	08.30 - 08.55 น.
25. จับจ้องมองสื่อ	อาทิตย์	09.05 - 09.55 น.
26. คุยกับดนตรี	เสาร์	10.05 - 10.30 น.
27. เล่านิทานให้ผู้ใหญ่ฟัง	อาทิตย์	10.05 - 10.30 น.
28. ธรรมชาติคือชีวิต	เสาร์	10.30 - 10.55 น.
29. พุดจาประสาช่าง	อาทิตย์	10.30 - 10.55 น.
30. ปกัณกะ เทคโนโลยี	เสาร์	15.05 - 15.30 น.
31. สนุกกับงานวิจัย	อาทิตย์	15.05 - 15.30 น.
32. ธุรกิจน่ารู้	เสาร์	15.30 - 15.55 น.
33. สัตวแพทย์สนทนา	อาทิตย์	15.30 - 15.55 น.
34. จุฬาวาทิต	อาทิตย์	17.05 - 17.30 น.
35. เศรษฐกิจชาวบ้าน	เสาร์	21.05 - 21.30 น.
36. เจาะข่าวเข้านี้	จันทร์ - ศุกร์	06.00 - 07.00 น.
37. จับกระแสข่าว	เสาร์	06.30 - 07.00 น.
38. ข่าวต้นชั่วโมง	จันทร์ - เสาร์	08.00-08.05, 09.00-09.05, 10.00-10.05, 11.00-11.05, 12.00-12.05, 14.00-14.05, 15.00-15.05, 16.00-16.05, 17.00-17.05, 18.15-18.20, 21.00-21.05, 23.55-24.00 น.
	อาทิตย์	ไม่มีข่าวช่วง 08.00 - 08.05 น. นอกนั้นเหมือนกับวันจันทร์-เสาร์

39. ค่ายกันสัคนัด	จันทร์-อาทิตย์	08.55-09.00, 09.55-10.00, 10.55-11.00, 11.55-12.00, 13.55-14.00, 14.55-15.00, 15.55-16.00, 16.55-17.00, 17.55-18.00, 18.55-19.00 น.
-------------------	----------------	---

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. ตารางบันทึกเนื้อหารายการที่สร้างขึ้นโดยพิจารณาว่าเนื้อหาของรายการวิทยุกระจายเสียง มีเรื่องหรือประเด็นหลักอะไรบ้าง ประเด็นรองอะไรบ้าง และใช้หน่วยในการระบุจำนวนคือ ช่วงระยะเวลา จับเวลาเป็นนาทีและวินาทีว่าเนื้อหาของประเด็นหลักมีความยาวเท่าใด เนื้อหาของประเด็นรองมีความยาวเท่าใด โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา เนื้อหาแบ่งเป็นกลุ่มดังนี้

1.1 กลุ่มเนื้อหาด้านสุขภาพร่างกาย สุขภาพจิต การฟื้นฟูสมรรถภาพ การดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วย การป้องกันโรคการใช้ยาการใช้สมุนไพร การดูแลรักษาสุขภาพปากและฟัน เป็นต้น

1.2 กลุ่มเนื้อหาด้านวิทยาการก้าวหน้า เพื่อพัฒนาการเลี้ยงสัตว์

1.3 กลุ่มเนื้อหาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งเกี่ยวข้องกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ทั่วไป และวิศวกรรมศาสตร์ ได้แก่ ความรู้ด้านพฤกษศาสตร์ ธรณีวิทยา วิทยาศาสตร์ทางทะเล การชลประทาน วิศวกรรมอุตสาหการ วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

1.4 กลุ่มเนื้อหาด้านศิลปวัฒนธรรม สถาปัตยกรรม ศาสนา ปรัชญา ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ความรู้ทางด้านศิลปะ ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต ความเชื่อ ประวัติศาสตร์ ความรู้ด้านดนตรี ความรู้ทางด้านสถาปัตยกรรม เป็นต้น

1.5 กลุ่มเนื้อหาทางการศึกษาเกี่ยวกับการ การอุดมศึกษา สาธิตศึกษา บริหาร การศึกษา พลศึกษา จักรวิทยาการศึกษา เป็นต้น

1.6 กลุ่มเนื้อหาทางการปกครอง เกี่ยวกับความรู้ด้านการบริหารบ้านเมือง รัฐประศาสนศาสตร์ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เป็นต้น

1.7 กลุ่มเนื้อหาด้านเศรษฐศาสตร์ เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์การเงิน เศรษฐศาสตร์การเมือง การจัดการแรงงาน เศรษฐกิจระหว่างประเทศ เป็นต้น

1.8 กลุ่มเนื้อหาด้านกฎหมาย เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการออกกฎหมาย หลักการของกฎหมาย กฎข้อบังคับที่เกี่ยวกับวิถีชีวิต

1.9 กลุ่มเนื้อหาทางการสื่อสารมวลชน การประชาสัมพันธ์ การหนังสือพิมพ์

1.10 กลุ่มเนื้อหาด้านพาณิชยศาสตร์และการบัญชี เกี่ยวข้องกับความรู้ด้านการตลาด สถิติ การบัญชี การธนาคารและการเงิน เป็นต้น

2. ตารางบันทึกรูปแบบรายการวิทยุกระจายเสียง โดยพิจารณาถึงวิธีการนำเสนอ รายการ ดังต่อไปนี้

2.1 รายการพูดคุย (Talk Programme) แบ่งย่อยได้ 4 ประเภท คือ

2.1.1 การพูดคุยกับผู้ฟังโดยตรง (The Straight Talk)

2.1.2 การสัมภาษณ์ (The Interview)

2.1.3 การสนทนา (The Conversation)

2.1.4 การอภิปราย (Panel discussion)

2.2 รายการสารคดี (Feature Programme) แบ่งย่อยได้ 5 ประเภท คือ

2.2.1 สารคดีทั่วไป (General Feature)

2.2.2 สารคดีเนื่องในโอกาสพิเศษ (Special Occasion Feature)

2.2.3 สารคดีเชิงวิเคราะห์ (The Documentary)

2.2.4 สารคดีเชิงข่าว (News Documentary)

2.2.5 สารคดีท่องเที่ยว (Towing Feature)

2.3 รายการละคร (Radio Drama)

2.4 รายการนิตยสาร (Magazine Programme)

3. แบบสัมภาษณ์ผู้จัดรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาจำนวนรวม 48 คน เป็นแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของรายการ กลุ่มผู้ฟังเป้าหมายของรายการ รูปแบบการนำเสนอรายการ เป็นต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

มีวิธีการเก็บข้อมูลคือ

1. ทำสำเนาแถบบันทึกเสียงรายการวิทยุกระจายเสียง เพื่อการศึกษาจำนวน 39 รายการ ซึ่งออกอากาศตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ถึง 31 ตุลาคม พ.ศ. 2537

2. สัมภาษณ์ ผู้จัดรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาของ สถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามรายการ 39 รายการ ซึ่งมีผู้จัดรวม 48 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหารายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา ผู้วิจัยนำ
แถบบันทึกเสียงของรายการวิทยุกระจายเสียงจำนวน 39 รายการ มาฟังเพื่อจดประเด็นหลัก
ประเด็นรอง ต่อจากนั้นจับเวลาเป็นนาทีและวินาที ลงเวลาในตารางบันทึกข้อมูล ตามเกณฑ์
ที่กำหนดไว้ แล้วจึงหาค่าร้อยละของแต่ละกลุ่มเนื้อหา
2. การวิเคราะห์รูปแบบรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา ผู้วิจัยฟัง
แถบบันทึกเสียงของรายการวิทยุกระจายเสียง 39 รายการ โดยพิจารณารายละเอียดของ
วิธีการนำเสนอรายการ ตามประเภทของวิธีการนำเสนอที่กำหนดไว้ แจกแจงความถี่แล้ว
หาค่าร้อยละ
3. การวิเคราะห์ ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ นำข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของรายการ
กลุ่มผู้ฟังเป้าหมาย และรูปแบบรายการ มาประกอบการวิเคราะห์เนื้อหา และรูปแบบรายการ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย